

VNIVERSITAT VALÈNCIA

Facultat de Ciències de l'Activitat Física i l'Esport

Programa de l'assignatura

ESPORT I RECREACIÓ

5è curs - codi 9264

Grups de teoria:	1
Subgrups de pràctica:	A, B, C, D
Caràcter:	Troncal / Obligatòria
Llengua:	Valencià
Durada:	Quadrimestral
Crèdits:	4,5 (3 teòrics / 1,5 pràctics)
Pla d'estudis:	LCAFE - 1999
Departament:	Educació Física i Esportiva
Professor:	J. Pere Molina

CURS ACADÈMIC 2009-2010

«L'esport conserva més la seua primordial qualitat esportiva com menys s'objectiva en institucions estables. El vertader esport, el primer i més nodrit en valors humans, és aquell que accepta només l'efimera institució d'un joc d'unes quantes hores i que desapareix quan aquest s'acaba; és, posem per cas, el partit de futbol d'un grup de xiquets al solar del barri o la cursa de velocitat improvisada en una plaça, o la prova de salt, o la lluita forcejant per veure qui posa l'altre d'esquena a terra. Aquest és el vertader esport, el que s'hauria de protegir si no volem perdre una necessària, una fonda herència paleocultural.»

J. M. Cagigal (1981): *Deporte: espectáculo y acción*, Barcelona: Salvat, p. 41.

I. DADES INICIALS D'IDENTIFICACIÓ

Nom de l'assignatura	Esport i recreació
Caràcter	Troncal quadrimestral
Titulació	Llicenciatura en Ciències de l'Activitat Física i l'Esport – 1999
Cicle	Segon cicle. Cinquè curs
Departament	Educació Física i Esportiva
Professor responsable	J. Pere Molina
Adreça electrònica	juan.p.molina@uv.es
Pàgina web personal	http://www.uv.es/jpmolina

II. INTRODUCCIÓ A L'ASSIGNATURA

L'àmbit de la recreació físicoesportiva és un dels camps professionals de més actualitat i projecció de la llicenciatura en Ciències de l'Activitat Física i l'Esport. Dins l'actual pla d'estudis trobem dues assignatures directament relacionades amb aquest àmbit. D'una banda hi ha l'assignatura *Activitats fisicorecreatives. Jocs i esports autòctons* (dins el 1r cicle) i, de l'altra, hi ha *Esport i recreació* (dins el 2n cicle).

L'assignatura *Activitats fisicorecreatives. Jocs i esports autòctons* és de 6 crèdits pràctics. Té un caràcter optatiu i està enfocada des d'un punt de vista pràctic. L'objectiu fonamental és que l'estudiant obtinga una visió general de les activitats fisicorecreatives en la societat actual i que vivencie la dimensió lúdica dels jocs i esports recreatius a les classes.

L'assignatura *Esport i recreació* compta amb 4,5 crèdits (3 de teòrics i 1,5 de pràctics), té caràcter troncal i s'imparteix el segon quadrimestre de 5è curs. Aquesta assignatura està enfocada a aprofundir en els significats i sentits que pot adoptar la recreació físicoesportiva, amb un vessant teòric i organitzatiu.

Aquesta assignatura aborda els conceptes i fonaments bàsics de la recreació físicoesportiva, com també els aspectes pràctics relacionats amb l'elaboració i el desenvolupament de programes d'activitats físicoesportives recreatives.

Així com l'assignatura *Activitats fisicorecreatives. Jocs i esports autòctons* s'interessa per les activitats fisicorecreatives, l'assignatura *Esport i recreació* es preocupa per l'àmbit general de la recreació físicoesportiva i pel sector professional dedicat al desenvolupament de programes orientats a l'entreteniment, el gaudi i la realització dels qui hi participen.

III. OBJECTIUS GENERALS

- Induir a la reflexió sobre l'oci, el temps lliure i la recreació en relació amb les característiques i les particularitats de les activitats físicoesportives.
- Conèixer els fonaments de les activitats físicoesportives recreatives.
- Descobrir i valorar la importància i les possibilitats que tenen les activitats físicoesportives recreatives en la realitat de la societat espanyola.
- Analitzar en profunditat els diferents aspectes que cal tenir en compte en l'elaboració i el desenvolupament de programes d'activitats físicoesportives recreatives.
- Experimentar el disseny, l'organització, el desenvolupament i l'avaluació d'un programa d'activitats físicoesportives recreatives.
- Implicar els estudiants en la participació i el desenvolupament de les activitats de classe per fomentar l'autonomia, l'actitud crítica i el treball en grup.

IV. DESENVOLUPAMENT DE COMPETÈNCIES

Cognitives

- Capacitat reflexiva i crítica davant l'àmbit de la recreació físicoesportiva.
- Habilitat per a argumentar des de criteris racionals.
- Fonamentació i rigor en les aportacions personals de caràcter acadèmic.
- Maneig de bibliografia de referència de l'assignatura, i recuperació i utilització d'informació des de diverses fonts.
- Capacitat d'iniciativa personal.
- Imaginació i capacitat creativa en el plantejament del projecte de recreació físicoesportiva i les seues activitats.
- Autonomia en l'aprenentatge de coneixements.

Socials

- Respecte per la diversitat d'idees i enfocaments sobre la recreació fisicoesportiva.
- Capacitat per a treballar en equip.
- Col·laboració en l'organització i el desenvolupament d'un projecte de recreació fisicoesportiva.
- Implicació personal en la resolució de problemes i conflictes.
- Capacitat organitzativa.

V. TEMES I CONTINGUTS

BLOC TEÒRIC

1) Introducció i aproximació conceptual

Aclariment dels conceptes bàsics de l'assignatura: oci, temps lliure, recreació i animació.

2) La dimensió lúdica

L'avorriment, la diversió i el plaer. El joc i el lúdic. Tipus de jocs. El joc i el treball.

3) El vessant recreatiu de les activitats fisicoesportives i el tractament del cos

L'esport en sentit ampli i l'esport per a tothom. Les orientacions en la pràctica fisicoesportiva i l'esport recreatiu. Les activitats fisicoesportives recreatives i la recreació fisicoesportiva. Tractament del cos: com a procés i com producte.

4) La recreació fisicoesportiva com a àmbit professional

La mercantilització de l'oci. El mercat laboral de la recreació fisicoesportiva i les seues possibilitats de desenvolupament. Dos enfocaments de la recreació fisicoesportiva: utilitària i emancipadora.

5) La recreació fisicoesportiva orientada a la salut

Fonaments per a la promoció de l'activitat fisicoesportiva relacionada amb la salut. Aspectes ètics relacionats amb la promoció de l'activitat fisicoesportiva relacionada amb la salut.

BLOC PRÀCTIC

6) Reflexions sobre les activitats fisicoesportives recreatives

Lectura, comentari i debat sobre aspectes concrets tractats en els temes del bloc teòric.

7) Recursos pràctics per a les activitats físico-esportives recreatives.

Tipus i estructura de les sessions. Organització i utilització de recursos materials. Aspectes metodològics. El control del risc i la seguretat. Pràctica d'activitats físicoesportives recreatives.

8) Elaboració i organització d'un projecte d'activitats físicoesportives recreatives

Taller pràctic per a l'elaboració, l'organització i el desenvolupament d'un projecte real relacionat amb la recreació físicoesportiva.

VI. METODOLOGIA

- Treball individual i en grup.
- Lectures i comentaris de text.
- Discussions i debats.
- Exposicions dels estudiants.
- Lliçons magistrals participatives.
- Xarrades col·loqui de ponents convidats a l'assignatura.
- Organització d'esdeveniments (projecte de recreació físicoesportiva).
- Participació en el blog de l'assignatura.
- Tutories.

VII. VOLUM DE TREBALL

	Hores totals
Assistència a classes teòriques	24
Assistència a xarrades col·loqui de ponents invitats a l'assignatura	6
Assistència a classes pràctiques	15
Disseny d'un projecte d'activitats físicoesportives recreatives	30
Contribucions al blog de l'assignatura ¹	15
Lectura d'un llibre de l'assignatura (indicat en la bibliografia)	15
Realització de l'examen final	5
Tutories amb el professor	2,5
Total volum de treball	112,5
Total crèdits ECTS	4,5

¹ L'ús del blog en l'assignatura forma part d'un projecte d'innovació educativa de la Universitat de València per al curs acadèmic 2009-2010, en què també participen altres assignatures de la llicenciatura.

VIII. AVALUACIÓ DE L'APRENTATGE

La qualificació final en l'assignatura, en la convocatòria ordinària, s'obtindrà a partir d'una de les possibilitats següents:

- a) Una *avaluació additiva*, que constarà de tres parts:
- 40% implicació i participació en el disseny d'un projecte real de recreació físicoesportiva.
 - 40% examen final sobre els continguts de l'assignatura (30%) i del llibre de lectura obligatòria (10%).
 - 20% contribucions al blog de l'assignatura.
- b) Una *avaluació final*, que consistirà en un examen final sobre els continguts de l'assignatura i del llibre de lectura obligatòria (60%) i l'elaboració individual d'una proposta d'organització i desenvolupament d'un programa d'activitats físicorecreatives (40%).

Per a ser qualificat segons l'opció a) cal assistir a més d'un 80% de les classes pràctiques.

En les convocatòries extraordinàries només es disposarà de l'opció b).

IX. BIBLIOGRAFIA DE REFERÈNCIA

Obligatòria

Russell, B. (2000). *Elogio de la Ociosidad*. Barcelona: Edhasa.

Bàsica

Elías, N. i Dunning, E. (1992). *Deporte y ocio en el proceso de la civilización*, Madrid: Fondo de Cultura Económica.

Miranda, J. i Camerino, O. (1996). *La recreación y la animación deportiva*, Salamanca: Amarú.

Monteagudo, M.J i Puig, N. (eds.) (2004). *Ocio y deporte, un anàlisis multidisciplinar*. Bilbao: Departament de Publicacions de la Universitat de Deusto.

Complementària

Camerino, O. (2000). *Deporte recreativo*. Barcelona: Inde.

Cuenca, M; (2000). *Ocio humanista: dimensiones y manifestaciones actuales del ocio*. Col·lecció Documentos de Estudios de Ocio, núm. 16, Bilbao: Universitat de Deusto.

Cuenca, M. (2004). *Pedagogía del Ocio: Modelos y Propuestas*, Bilbao: Universitat de Deusto.

Devís, J. (coord.) (2000). *Actividad física, deporte y salud*. Barcelona: Inde.

- Equip Tándem (coord.) (2001). Recreando el cuerpo. *Tándem. Didáctica de la Educación Física*, núm. 6 (monogràfic).
- García Ferrando, M. (2006). *Postmodernidad y deporte: entre la individualización y la masificación. Encuesta sobre los hábitos deportivos de los españoles, 2005*, Madrid: CIS.
- Huizinga, J. (1972). *Homo Ludens*. Madrid: Alianza Editorial-Emece.
- Izquierdo, E. (2005). *Deporte, ocio y medio ambiente*. València : Alfa Delta Digital.
- Ortí, J. (2004). *La animación deportiva, el juego y los deportes alternativos*. Barcelona: Inde.
- Maiztegui, C. i Pereda, V. (coords.) (2000). *Ocio y deporte escolar*. Bilbao: Departament de Publicacions de la Universitat de Deusto.
- Monteagudo, M.J. (ed.) (2007). *El ocio en la investigación actual: una lectura desde ámbitos, disciplinas, grupos de población y contextos geográficos*. Bilbao: Departament de Publicacions de la Universitat de Deusto.
- Plata, N.F (dir) (2006). *El entorno jurídico de las nuevas tendencias deportivas: deporte de aventura, animación deportiva y ocio activo*. Madrid: Dykinson.
- Racionero, L. (1983). *Del paro al ocio*. Barcelona: Anagrama.
- Salvador, J. L. (2002). *Ocio y tiempo libre. Un vago-roso diario* (Cuadernos Técnico pedagógicos do INEF de Galicia núm. 42). Centro Galego de Documentación e Edicións Deportivas.
- San Martín, J. E. (1997). *Psicosociología del ocio y el turismo*. Màlaga: Aljibe.
- San Salvador, R. (2006). *Introducción a la historia de los estudios del ocio en el siglo XX*. Bilbao: Departament de Publicacions de la Universitat de Deusto.
- Soria, M.A. i Cañellas, A. (1991). *La animación deportiva*. Barcelona: Inde.
- Trilla, J.; (1997). *Animación Sociocultural*. Madrid: Ariel.
- Valls, J. F. (2004). *Gestión de Empresas de Turismo y Ocio. El arte de provocar la satisfacción*. Edición Gestión 2000, Barcelona: ESADE.
- Veblen, T. (2004). *Teoría de la clase ociosa*. Madrid: Alianza.
- Zaragoza, A. i Puig, N. (1990). *Oci, esport i societat*. Barcelona: PPU.